

що заощадження домогосподарств у бідних країнах мають значно більший вплив на економічне зростання, ніж у розвинених країнах. Враховуючи, що Україна ще не є промислово розвинутою країною, заощадження домогосподарств відіграють особливу роль в забезпеченні економічного зростання. Саме тому, залучення заощаджень населення до інвестиційних процесів, іншими словами перетворення їх з неорганізованої форми в організовану є важливим завданням.

Список використаних джерел:

1. Шаманська О.С. Сутність і особливості заощаджень населення в умовах ринкової трансформації економіки. *Науковий вісник: Фінанси, банки, інвестиції*. 2012. № 3. С. 72–77.

2. Задоя А. О. Мотиви та стимули заощаджень: мікроекономічний підхід. *Науковий вісник Дипломатичної академії України*. 2016. Вип. 23(3). С. 177–182.

3. Ключник Л. В. Заощадження домашніх господарств як джерело інвестиційних ресурсів економіки України. *Економічні науки*. Серія «Облік і фінанси». 2012. Випуск 9 (33). Ч. 4. С. 159–168.

4. Ворошило В.В. Формирование депозитного портфеля домохозяйств в условиях финансового кризиса. *Экономика и управление*. 2009. № 2–3. С. 113–117.

Туз Аліна Ігорівна
Студентка I курсу магістратури
Західноукраїнського національного університету

ОПТИМІЗАЦІЯ СКЛАДУ ДОХОДІВ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ

Процвітання економіки кожної країни тісно пов'язане з ефективним формуванням та виконанням державного бюджету. Бюджетна політика залежить від успішного проходження бюджетного процесу, вона має здійснювати

позитивний вплив на економічну та фінансову стабільність держави, рівень життя населення.

Державний бюджет є тим інструментом, який впливає на всі показники економічного та соціального стану держави: макроекономічну стабілізацію, економічне зростання та ін. Бюджетні кошти через перерозподільні процеси сприяють вирішенню соціальних, культурних, екологічних питань; забезпечення рівномірного функціонування усіх регіонів країни, стимулювання економіки країни, фінансування обороноздатності. Тому від ефективності здійснення бюджетної політики урядом залежить фінансова стабільність держави, її розвиток, добробут населення, які є пріоритетними напрямками в умовах розвитку ринкової економіки в Україні.

Для узгодження потреб держави з її можливостями акумулювання надходжень, бюджет повинен стати тим механізмом, який би узгодив ці питання. Тому, на кожному етапі бюджетного процесу уряд насамперед повинен віддавати перевагу фінансуванню з бюджету тих проектів та програм, які є найбільш пріоритетними і потребують цього найбільше. Складання проекту бюджету та його виконання є тією формою перетворення бюджетних фінансових ресурсів у конкретно визначені заходи, що задовольнятимуть потреби населення, і тому бюджет можна назвати як законодавчо встановлений набір цілей із чітко визначеним розміром грошових коштів для їх досягнення.

Необхідністю є створення в Україні багатоканальної системи формування бюджету і на її основі кожен рівень бюджетної системи повинен мати власні закріплені доходи. Обсяг цих доходів має бути достатнім для забезпечення функцій і обов'язків, які покладаються на той чи інший рівень влади. При розв'язанні проблем бюджетного вирівнювання треба в першу чергу розробити правові засади і механізм бюджетного регулювання в Україні. На основі глибокого аналізу встановити рівні соціально-економічного розвитку територій і на цій базі визначити обсяги фінансових ресурсів, необхідних для бюджетного вирівнювання [4, с. 27-28].

Наповнюваність дохідної частини Державного бюджету України завжди

була однією з важливих проблем економіки країни і надалі займає важливу роль. Але у нашій країні присутні проблеми, що потребують вирішення найближчим часом, щоб не допустити помилок в майбутньому і розширити дохідну базу бюджету та забезпечити ефективне виконання функцій України як держави. До них можна віднести:

- розбіжності у показниках виконання Державного бюджету України, які подають органи влади, на яких покладені повноваження щодо виконання бюджету;

- невисокий рівень достовірного прогнозування надходжень, про яке свідчить невиконання плану по доходах. [25, с. 43];

- неефективна система оподаткування і податкова система України;

- критично високий рівень “тінізації” економіки.

Проблеми у податковій сфері Україні завжди були і продовжують існувати. Разом з тим, податкові надходження є основними доходами Державного бюджету України і складають майже 78% усіх доходів. Значна частка податкових надходжень у структурі доходів державного бюджету свідчить про те, що уряду необхідно міняти підходи щодо формування бюджету з фіскального наповнення до збільшення отримання коштів не податковим шляхом.

Порівняємо структуру дохідної частини бюджету України та Польщі, і як бачимо, податкові надходження у Польщі складають близько 90% усіх доходів, при тім що в Україні лише 78%. І тут постає питання, чи справді Україні необхідно змінювати вектори наповнення державного бюджету, оскільки у всіх зарубіжних країнах основою доходів бюджетів є саме податки? Але варто враховувати той факт, що в Україні присутня централізація бюджетних коштів у державному бюджеті, про що свідчить високий коефіцієнт централізації – 75% у 2013 році, наприклад, як у Франції він становить лише 20%. Тому, нам необхідно врахувати досвід Франції і зменшити даний показник хоча б для початку до рівня 40-50%, адже при високій централізації коштів у державному бюджеті послаблюється забезпеченість місцевих бюджетів.

Одним із резервів зростання дохідної частини бюджету може бути

підвищення неподаткових надходжень, зокрема власні надходження бюджетних установ, які можна збільшити шляхом розширення послуг, що надають бюджетні установи на платній основі. За висновками Горина В.П. слабка сформованість теоретичних засад неподаткових надходжень бюджету стримує удосконалення відповідного правового поля, а отже, й пошук резервів їхнього прирощення. Між тим, саме неподаткові надходження можуть стати компенсатором втрати доходів бюджету під час продовження реформи системи оподаткування [36, с. 66].

З окреслених вище проблем впливає, що основними напрямками реформування доходів Державного бюджету України повинні бути:

- встановлення ефективнішого контролю за надходженням доходів;
- розробка методологічних та наукових нормативів прогнозування показників доходів бюджету;
- подальше реформування податкової системи;
- детінізація економіки.

Реальне скорочення тіньового сектору може відбутися лише за умови зменшення витратності та зростання ефективності легальної економіки, створення паритетних умов для функціонування різноманітних форм бізнесу [4, с. 29].

При виконанні цих умов, конкурентоспроможність легальної економіки має підвищитись і разом з тим необхідним є зменшення податкового тиску на неї, що в свою чергу мотивує підприємства вийти з тіні. Отже, детінізація економіки країни сприятиме розвитку вітчизняного підприємництва, соціальному та економічному розвитку, збереже незалежність та безпеку держави.

Список використаних джерел:

4. Ісмаїлов А.Б. Бюджетний процес та напрями його вдосконалення, *Фінанси України*. 2002. № 8. С. 26-28.

5. Хмарук Ю.В. Необхідність та напрями вдосконалення дохідної бази Державного бюджету. *Фінанси*. 2009. №7. С. 37-44.

6. Горин В.П. Теоретичні засади неподаткових надходжень бюджету, *Світ фінансів*. 2015. Вип. 1. С. 58-68.

7. Мамутов В.К. Тіньова економіка. Вісн. ін-ту екон.-прав. дослідж. НАНУ. 2001. № 1. С. 24-32.

Фецула Роман Володимирович

Студент I курсу магістратури

Західноукраїнського національного університету

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО КРЕДИТУ УКРАЇНИ

Джерела фінансування державних потреб вельми різноманітні, та за своїм фіскальним та соціально-економічним значенням з-поміж них виділяються два основні види: податки і позики. Часто податкових доходів не вистачає для фінансування в повному обсязі державних витрат, а доходи від державного майна та господарської діяльності зовсім незначні. Тому з давніх часів держава, особливо в екстраординарних, форсмажорних обставинах (стихійні лиха, війни, кризи і тд.), використовує позики, щоб забезпечити себе додатковими коштами, які не можна зібрати за допомогою податків. Запозичені кошти поступають у розпорядження органів державної влади як додаткові фінансові ресурси. вони використовуються, як правило, для фінансування державних видатків та інвестицій. джерелом погашення державних позик і виплати відсотків по ним виступають кошти бюджету [1, с.11].

В сучасних умовах фінансові ресурси, отримані завдяки державним позикам, стали другим після податків методом фінансування видатків бюджету.

Державний кредит є унікальною формою мобілізації фінансових ресурсів. державні позики є практично невичерпним джерелом надходжень до бюджету. Міністр фінансів франції 40-х років Лафіт казав: «Податок бере кошти там, де їх немає, позики ж беруть капітали там, де вони є» [2, с.25].